

*jsem totiž ve Foglarovi, / ani v cliftonkách
nebo indiánkách, ale hltal jsem Mladou /
gardu a Tichý Don“; „(...) holky / přivydě-
lávající si tělem / jedna na mě vyvalila své
obrovské dary / na lavičce u Vltavy, / sáhla
mi do rozkroku a zasmála se: / „Až uschneš,
tak přijd, ty přijdeš, soudruhu, vid?“),
pak zase rozuměl skoro všemu, aby
nakonec (konec to ovšem ještě nebyl)
znovu ničemu nerozuměl. Zde pohledy
tam a zpátky, výčty, laskavé výčitky
i povzdechnutí a návraty plné paradoxů
ustávají, s hořkostí a rezignací přestávají
uplývající čas zachycovat, jištěny lenno-
novským „nevěř nikomu, komu je přes
třicet“. Zároveň však čtenář vycítí, že se
v té normalizované dekádě tolik ztrácí...
Zjevně tedy ani termín vydání tohoto
titulu nebyl náhodný, byl vsazen do
kontextu dvacetiletého výročí. Novot-
ného *Zpátky?* Ne náhodou se bilance
předposledního textu, zařazeného
mezi *Epilog* a nazvaného *Když se potápěl
Titanic*, objevila v již připomenutém
sborníku *Nejlepší české básně 2009*.*

Vít Erban (nar. 1974) debutoval v roce 1999 sbírkou *Velký vítr*. Uplynulo deset let (!) a v nakladatelství Malá Skála vychází druhá Erbanova sbírka *Horu a obzor*. Básník v ní podle svých

slov představuje „výběr z trojverší ve stylu haiku“, pokouší se „naplnit a překročit tuto tradiční japonskou formu – přesadit ji do krajiny naší zkušenosti“. Pětapadesát trojverší s přísně neměnným slabičným půdorysem 5 – 7 – 5. Pět fotografií Tomáše Dvořáka (a šestá na obálce). Žádné násilné lámání do veršů, řeč zní přirozeně. Nic rušivého, žádná interpunkce, vše jen kapky/kamínky malých písmen. Klid. Samota. Řád. Soustředění. Žádné slovní kejkle nebo efekty. Jen výjimečně jsou verše sepnuty rýmem nebo jen blízkým zněním hlásek. Ta česká krajina, v níž už se mimochodem o haiku až inflačně pokoušely desítka a dost možná stovky autorů, je ale u Erbana k mé lítosti trošičku chladná, trošinku bez života, bez momentu překvapení, bez jiskry. Poustevna. Uhrane spíše celkem než jednotlivostmi. Nebe, měsíc, hora, rybník, slunce, vítr, voda, lány. Od léta do léta, kruh. Cesta: „dalším obzorem / unavená cesta žbne / křížovatka dne.“ Mluví-li zde někdo, je to především ticho. Nebo ne? „Někdo promluvil / to nic to jen vítr se / protáhl kamny.“ Zašustění, zapraskání, zaskřípění. Ano, několikrát zazní (neslyšně!) milostný tón; na straně 19 skáče míč a na schodech jsou těžké kroky, na s. 34 „stisk něčí ruky“ a na s. 54 je „tam v dálce někdo“. Jednou zaštěká pes, jednou vyplouchne ryba, na s. 13 najdeme

mouchu. Další přítomnost živých tvorů (lidí) prozrazuje jen zapíchnutý rýč, „*na konci cesty / uprostřed nebe trčí / zaražená hůl*“, na holé větvi visící modrá košile,

sčesané stromy, vlak a zrána zvonění sekyry. Vít Erban ovšem tu svou krajinu a to své mlčení umí napsat: „*vyhaslá svíce / jak tenký prst kouře teď / drží strop ticha.*“